SOME RIGHTS RESERVED
Endast texten i detta verk är licensierad under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/
Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

FOTO: PER ENGSTRÖM

Medelvägen

– en politik för ömsesidig nytta

Den 10 mars höll Dalai lama sitt årliga tal till det tibetanska folket utanför sin bostad i Dharamsala i Indien.

Med anledning av fyrtionioårsminnet av det tibetanska folkets fredliga resning i Lhasa den 10 mars 1959 frambär jag mina böner och ger min hyllning till de tappra män och kvinnor i Tibet som utstått outsägliga lidanden och offrat sina liv för det tibetanska folkets sak, samtidigt som jag vill ge uttryck för min solidaritet med de tibetaner som för närvarande drabbas av förtryck och misshandel. Jag skickar också mina hälsningar till tibetanerna inom och utanför Tibet, till dem som stöder Tibets sak och till alla som omhuldar rättvisa.

I nästan sex årtionden har tibetanerna i hela det Tibet som är känt som Cholkha-Sum (U-Tsang, Kham och Amdo) tvingats leva i ett tillstånd av ständig fruktan, kränkningar och misstro under det kinesiska förtrycket. Icke desto mindre har det tibetanska folket, förutom att man bevarat sin religiösa tro, nationella känsla och unika kultur, kunnat hålla sin grundläggande strävan efter frihet vid liv. Jag hyser djup beundran för det tibetanska folkets speciella karaktärsdrag och okuvliga mod. Jag är utomordentligt nöjd med och stolt över dem.

Många regeringar, frivilligorganisationer och enskilda över hela världen har genom sitt intresse för fred och rättvisa konsekvent gett sitt stöd till Tibets sak. I synnerhet under det senaste året har regeringar och folk i många länder gjort betydelsefulla utspel som klart och tydligt gett uttryck för deras stöd till oss. Jag skulle vilja framföra mitt tack till dem.

Problemet med Tibet är mycket komplicerat. Det är i sig självt kopplat till en rad frågor: politik, ett samhälles beskaffenhet, lagar, mänskliga rättigheter, religion, kultur, ett folks identitet, näringsliv och den naturliga miljöns tillstånd. Följaktligen måste man gripa sig an problemet på bred front för att finna en lösning där man tar hänsyn till fördelar för samtliga berörda parter snarare än enbart en part. Därför har vi hållit fast vid en politik för ömsesidig nytta, ”medelvägens politik”, och under många år gjort uppriktiga och ihärdiga ansträngningar för att uppnå detta.

Sedan år 2002 har mina sändebud genomfört sex omgångar av samtal med berörda tjänstemän i Folkrepubliken Kina för att diskutera relevanta frågor. Dessa omfattande diskussioner har bidragit till att undanröja en del av deras tvivel och gjort det möjligt för oss att förklara våra önskningar för dem. I den grundläg- ▶

gande frågan har emellertid inga som helst konkreta resultat uppnåtts. Och under de senaste åren har Tibet upplevt ökat förtryck och ökad brutalitet. Trots denna beklagliga utveckling håller jag med beslutsamhet oförändrat fast vid att driva Medelvägens politik och fortsätta vår dialog med den kinesiska regeringen.

BRIST PÅ RESPEKT

Ett stort bekymmer för Folkrepubliken Kina är dess avsaknad av legitimitet i Tibet. Det bästa sättet för den kinesiska regeringen att ge tyngd åt sin position är att driva en politik som tillfredsställer det tibetanska folket och vinner dess förtroende. Om vi kan nå försoning genom att beträda en väg av ömsesidigt samtycke, då – vilket jag redan många gånger sagt – kommer jag att göra allt för att vinna det tibetanska folkets stöd.

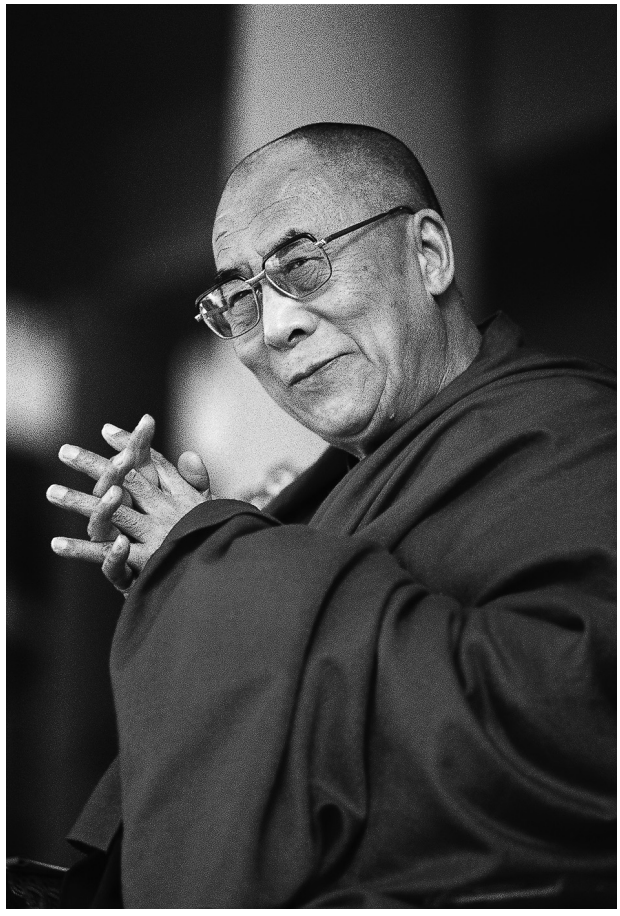

Foto: Per Engström

Den 14.e Dalai lama, Tenzin Gyatso utanför sitt hem.

I Tibet har i dag den naturliga miljön skadats allvarligt till följd av den kinesiska regeringens många åtgärder, drivna som de är av brist på förutseende. Och, som resultat av deras folkomflyttningspolitik, har den icke-tibetanska befolkningen ökat mångdubbelt, varigenom de infödda tibetanerna reducerats till en obetydlig minoritet i sitt eget land. Dessutom håller Tibets språk, sedvänjor och traditioner, som avspeglar det tibetanska folkets sanna natur och identitet, på att gradvis förblekna. Som en följd av detta håller tibetanerna i ökande grad på att assimileras med den större kinesiska befolkningen.

I Tibet fortsätter förtrycket att öka med många otänkbara och grova brott mot de mänskliga rättigheterna, brist på religionsfrihet och politisering av religiösa frågor. Allt detta sker som ett resultat av den kinesiska regeringens avsaknad av respekt för det tibetanska folket. Detta är stora hinder som den kinesiska regeringen med berått mod ställer i vägen för politiken för att ena nationaliteterna, hinder som gör skillnad mellan det tibetanska och det kinesiska folket. Därför uppmanar jag enträget den kinesiska regeringen att omedelbart upphöra med sådan politik.

Även om de områden som bebos av tibetaner har en rad olika beteckningar som autonom region, autonom prefektur och autonomt län, så är de autonoma enbart till namnet; i själva verket råder ingen verklig autonomi. De styrs i stället av personer omedvetna om den religiösa situationen och drivna av vad Mao Zedong kallade ”han-chauvinism”. Som resultat av detta har den så kallade autonomin inte medfört någon påtaglig nytta för de berörda nationaliteterna. Lömsk politik som inte harmoniserar med verkligheten vållar enorm skada inte bara för berörda nationaliteter, utan också för den kinesiska nationens enhet och stabilitet. Det är viktigt att den kinesiska regeringen, som den uppmanats av Deng Xiaoping, ”söker sanningen ur fakta” i uttryckets verkliga betydelse.

HARMONISKT SAMHÄLLE?

Den kinesiska regeringen kritiserar mig skarpt när jag tar upp frågor om det tibetanska folkets välfärd inför det internationella samfundet. Innan vi når en ömsesidigt fördelaktig lösning har jag ett historiskt och moraliskt ansvar att fortsätta att tala fritt å deras vägnar. Det är emellertid allmänt känt att jag till hälften dragit mig tillbaka sedan den tibetanska diasporans politiska ledare direktvalts av den tibetanska allmänheten.

Kina träder fram som ett mäktigt land genom sina stora ekonomiska framsteg. Detta bör välkomnas, men det har också gett Kina en möjlighet att spela en viktig roll på den globala scenen. Världen väntar ivrigt på att få se hur dagens kinesiska ledare kommer att förverkliga sina uttalade idéer om ”ett harmoniskt samhälle” och ”en fredlig uppgång”. För att realisera dessa idéer räcker det inte bara med ekonomiska framsteg. Det måste också till förbättringar vad gäller iakttagandet av rättsäkerhet, öppenhet och rätt till information, liksom yttrandefrihet. I och med att Kina är ett land med många nationaliteter måste de alla ges jämlikhet och frihet att slå vakt om sina respektive unika identiteter, om landet ska förbli stabilt.

Den 6 mars 2008 sade president Hu Jintao: ”Stabiliteten i Tibet påverkar landets stabilitet, och säkerheten i Tibet påverkar landets säkerhet.” Han tillade att de kinesiska ledarna måste trygga tibetanernas välfärd, förbättra arbetet som har att göra med religion och etniska grupper samt bibehålla social harmoni och stabilitet. President Hus uttalande överensstämmer med verkligheten och vi ser fram emot dess genomförande i praktiken.

” Jag har från allra första början stött tanken att Kina skulle ges tillfälle att stå som värd för de olympiska spelen.”

OLYMPISKA SPELEN

Detta år väntar det kinesiska folket med stolthet och iver på invigningen av de olympiska spelen. Jag har från allra första början stött tanken att Kina skulle ges tillfälle att stå som värd för de olympiska spelen. I och med att sådana internationella idrottsevenemang, och i synnerhet de olympiska spelen, håller fast vid principerna om yttrandefrihet, jämlikhet och vänskap, bör Kina visa sig som en god värd genom att ge dessa friheter. Därför bör det internationella samfundet, förutom att man skickar sina idrottsmän, påminna den kinesiska regeringen om dessa frågor.

Jag har fått veta att många parlament, enskilda och frivilligorganisationer världen över genomför en rad aktiviteter med tanke på den chans Kina har till en positiv förändring. Jag beundrar deras uppriktighet. Jag skulle med eftertryck vilja hävda att det kommer att vara av stor betydelse att observera den period som följer efter spelens avslutande. De olympiska spelen kommer utan tvivel att djupt påverka det kinesiska folkets sinne. Världen bör därför undersöka vägar för att satsa den kollektiva energin på att få till stånd en kontinuerlig positiv förändring inom Kina också efter att de olympiska spelen avslutats.

FOTO: PER ENGSTRÖM

Varje år följs Dailai lamas 10 mars-tal av en stor tibetansk demonstration.

Jag skulle vilja ta detta tillfälle i akt för att uttrycka min stolthet över och uppskattning av den uppriktighet, tapperhet och beslutsamhet som visas av det tibetanska folket inom Tibet. Jag uppmanar dem enträget att fortsätta att verka fredligt och inom lagens råmärken för att se till att alla minoriteter i Folkrepubliken Kina inklusive det tibetanska folket ska kunna åtnjuta sina legitima rättigheter och fördelar.

Jag skulle också vilja ta detta tillfälle i akt för att speciellt tacka Indiens regering och folk för deras fortsatta och enastående stöd för de tibetanska flyktingarna och Tibets sak, liksom också alla de regeringar och folk som fortsätter att engagera sig för Tibets sak.

Med mina böner om alla levande varelsers välfärd.

Dalai lama, 10 mars 2008

Översättning: Monica Masuda